

Rada
Európskej únie

V Bruseli 1. júna 2021
(OR. en)

9361/21

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0131(NLE)**

CCG 29

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	31. mája 2021
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.:	COM(2021) 268 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie, pokiaľ ide o pripravované rozhodnutie účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2021) 268 final.

Príloha: COM(2021) 268 final

V Bruseli 31. 5. 2021
COM(2021) 268 final

2021/0131 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie, pokiaľ ide o pripravované rozhodnutie účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia o pozícii, ktorú má Komisia v mene Európskej únie zaujať v súvislosti s dohodou o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len „dohoda“), pokiaľ ide o pripravované rozhodnutie zmeniť ustanovenia dohody o úrokových sadzbách. V týchto ustanoveniach sa stanovujú minimálne obchodné referenčné úrokové sadzby (ďalej len „sadzby CIRR“, z angl. *Commercial Interest Reference Rates*), ktoré sa vzťahujú na štátnu finančnú podporu na vývozné úvery. Pripravovaným rozhodnutím by sa zosúladiли postupy medzi účastníkmi dohody a zabezpečili by sa podmienky, ktoré by odrážali podmienky na súkromných finančných trhoch.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o štátom podporovaných vývozných úveroch

Dohoda o štátom podporovaných vývozných úveroch je džentlmenskou dohodou medzi EÚ, Spojenými štátmi americkými, Kanadou, Japonskom, Kóreou, Nórskom, Švajčiarskom, Austráliou, Novým Zélandom a Tureckom, ktorej cieľom je poskytnúť rámec pre riadne využívanie štátom podporovaných vývozných úverov. V praxi to znamená stanovenie rovnakých podmienok (pri ktorých sa hospodárska súťaž odvíja od ceny a kvality vyváženého tovaru a služieb, a nie od poskytnutých finančných podmienok) a snahu o odstránenie subvencií a narušení obchodu súvisiacich so štátom podporovanými vývoznými úvermi. Dohoda nadobudla platnosť v apríli 1978, je uzatvorená na neurčitý čas, a hoci jej sekretariát OECD poskytuje administratívnu podporu, nie je aktom OECD¹.

Dohoda sa pravidelne aktualizuje, aby sa zohľadnil vývoj na finančnom trhu a vývoj politiky, ktoré majú vplyv na poskytovanie štátom podporovaných vývozných úverov. Dohoda bola transponovaná, a teda sa stala v EÚ právne záväznou na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011^{2 3}. Revízie podmienok dohody sú začlenené do práva EÚ prostredníctvom delegovaných aktov podľa článku 2 tohto nariadenia.

2.2. Účastníci dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch

Európska komisia zastupuje Úniu na zasadnutiach účastníkov dohody (ďalej len „účastníci“), ako aj pri rozhodovaní účastníkov dohody písomnými postupmi. Rozhodnutia o všetkých zmenách dohody sa prijímajú konsenzom. Pozíciu Únie prijíma Rada a členské štáty o nej rokujú v rámci pracovnej skupiny Rady pre vývozné úvery⁴.

V článku 63 písm. a) dohody sa stanovuje, že „účastníci pravidelne prehodnocujú systém určovania sadziieb CIRR s cieľom zabezpečiť, aby oznamované sadzby odrážali existujúce trhové podmienky a splňali ciele, ktorých dosiahnutie sa stanovením týchto sadziieb sledovalo. Toto prehodnocovanie sa týka aj marže, ktorá sa pripočítava pri uplatňovaní týchto sadziieb.“

¹ V zmysle vymedzenia v článku 5 Dohovoru OECD.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 45).

³ V minulosti boli už do práva EÚ prostredníctvom rozhodnutí Rady transponované predchádzajúce znenia dohody OECD.

⁴ Rozhodnutie Rady, ktorým sa zriaďuje Skupina pre koordináciu politiky v oblasti poistenia úverov, úverových záruk a finančných úverov (Ú. v. ES 66, 27.10.1960, s. 1339).

2.3. Pripravovaný akt účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch

Od začiatku roka 2014 prebieha prehodnocovanie systému sadzieb CIRR. Sadzby CIRR sú pevne stanovené minimálne úrokové sadzby, ktoré môžu byť ponúkané ako súčasť zmluvy o financovaní vývozu zabezpečenej vládou. Sadzby CIRR sú pevne stanovené pre každú menu účastníkov dohody. Na 127. zasadnutí účastníkov, ktoré sa konalo v júni 2014, účastníci poverili expertov na technické otázky, aby prehodnotili ustanovenia dohody o sadzbách CIRR.

Reforma sadzieb CIRR by predstavovala komplexnú reformu pokrývajúcu prevádzkové aspekty (napr. postupy, ako je fixácia a stanovovanie úrokových sadzieb), ako aj štrukturálne aspekty (napr. základné sadzby, marže a prirážky). Cieľom reformy sadzieb CIRR je zosúladiť postupy poskytovania úverov medzi účastníkmi a priblížiť sadzby CIRR trhovým sadzbám. Plánované ustanovenia o sadzbách CIRR by sa uplatňovali na všetky transakcie okrem transakcií, na ktoré sa vzťahuje sektorový dohovor o lodiach a sektorový dohovor o civilných lietadlách.

Na 141. zasadnutí účastníkov, ktoré sa konalo v júni 2019, predseda expertov na technické otázky predložil predbežný návrh predsedu týkajúci sa reformy sadzieb CIRR, ktorého cieľom je dosiahnuť rovnováhu medzi rozličnými záujmami a postojmi vyjadrenými počas technickej práce. Predbežný návrh predsedu získal širokú všeobecnú podporu účastníkov, zatiaľ čo niekoľko menej zásadných otázok ešte nebolo vyriešených. Na zasadnutí účastníkov v novembri minulého roku sa názory účastníkov navzájom priblížili. Účastníci dohody majú rozhodnutie o kompromisnom návrhu prijať písomným postupom.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Dohoda WTO o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach (ďalej len „dohoda o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach“) poskytuje výnimku pre dohodu v orientačnom zozname vývozných subvencií za predpokladu, že postup v oblasti vývozných úverov, ktorý je v súlade s ustanoveniami dohody, sa nepovažuje za zakázanú vývoznú subvenciu, ktorú zakazuje dohoda o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach. To znamená, že ak je člen WTO zmluvnou stranou dohody a jeho postup v oblasti vývozných úverov je v súlade s dohodou alebo ak člen WTO v praxi uplatňuje postupy v oblasti úrokových sadzieb v súlade s ustanoveniami dohody, daný postup v oblasti vývozných úverov sa nepovažuje za vývoznú subvenciu. To dáva ustanoveniam dohody o úrokových sadzbách osobitný význam.

Ustanovenia o sadzbách CIRR už dávno neboli zmenené a vyžadujú si komplexnú reformu. Pri rozhodovaní o získavaní zdrojov v rámci svetového obchodu má financovanie obchodu čoraz zásadnejší význam, čo vedie k tomu, že sa na súkromných finančných trhoch ponúka široká škála finančných produktov a štruktúr zmlúv. S cieľom zabezpečiť súlad sa ustanovenia dohody o úrokových sadzbách musia pravidelne prispôbovať vyvíjajúcim sa trhovým postupom. Dohoda len načrtáva všeobecné zásady poskytovania úverov zabezpečených vládou s pevne stanovenými úrokovými sadzbami a zameriava sa na štrukturálne aspekty. Keďže členské štáty poskytujú sadzby CIRR vo väčšej miere ako väčšina ostatných účastníkov a v záujme zosúladenia postupov v rámci EÚ sa členské štáty neformálne dohodli na súbore pravidiel, ktoré zahŕňajú prevádzkové aspekty systému sadzieb CIRR a sú doplnkom k ustanoveniam dohody. Okrem dohody a neformálnych usmernení EÚ prijala väčšina členských štátov aj vnútroštátne predpisy o sadzbách CIRR.

Pripravované rozhodnutie o reforme sadzieb CIRR by umožnilo podrobnejšie a komplexnejšie aktualizovať PRÍLOHU XVI k dohode. Pokryli by sa ako náklady vzniknuté veriteľovi pred podpísaním vývozného zmluvy kupujúcim (napr. pravidlá pre minimálne poplatky účtované za ponúknutie a stanovenie úrokovej sadzby), tak aj pravidlá týkajúce sa spôsobu výpočtu

úrokovej sadzby, ktorá zodpovedá výnosu zo štátneho dlhopisu plus marži pokrývajúcej ostatné náklady na financovanie. Tým, že sa začlenia zložky ovplyvňujúce náklady na financovanie, má reforma sadzieb CIRR viesť k väčšej súdržnosti podmienok, ktoré ponúkajú agentúry pre vývozné úvery, a tým zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých účastníkov dohody. Tým by sa obmedzila možnosť členských štátov EÚ prispôbiť ustanovenia sadzieb CIRR na vnútroštátnej úrovni osobitným potrebám domáceho výrobného odvetvia. Počíta sa s prechodným obdobím dvoch rokov, ktoré poskytne agentúram pre vývozné úvery ponúkajúcim priame úvery čas, aby sa mohli prispôbiť novým usmerneniam.

Stručne povedané, pripravované rozhodnutie o reforme sadzieb CIRR zahŕňa pravidlá týkajúce sa prevádzkových aj štrukturálnych aspektov, ktoré by zabezpečili väčšiu súdržnosť politik a posilnili rovnaké podmienky medzi účastníkmi. Preto sa odporúča, aby pozíciou Únie bolo písomným postupom schváliť pripravované rozhodnutie účastníkov dohody o prijatí nových usmernení o sadzbách CIRR.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.“

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ“⁵.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Pripravovaný akt môže rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnych predpisov Únie, konkrétne nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES. Dôvod je založený na článku 2 tohto nariadenia, v ktorom sa uvádza, že „Komisia prijme delegované akty v súlade s článkom 3 s cieľom zmeniť a doplniť prílohu II ako dôsledok zmien a doplnení usmernení, na ktorých sa dohodli účastníci dohody“.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavný, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

⁵ Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú vývozných úverov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti spoločnej obchodnej politiky. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 207 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 207 ods. 4 prvý pododsek ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie, pokiaľ ide o pripravované rozhodnutie účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Usmernenia uvedené v dohode o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len „dohoda“) boli transponované, a teda sa stali v EÚ právne záväznými na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011⁶.
- (2) V súlade s článkom 63 dohody by účastníci dohody (ďalej len „účastníci“) mali pravidelne prehodnocovať systém určovania obchodných referenčných úrokových sadziieb (ďalej len „sadzby CIRR“) s cieľom zabezpečiť, aby oznamované sadzby odrážali existujúce trhové podmienky a splňali ciele, ktorých dosiahnutie sa stanovením týchto sadziieb sledovalo. Toto prehodnocovanie by sa malo týkať aj marže, ktorá sa pripočítava pri uplatňovaní týchto sadziieb.
- (3) Účastníci majú písomným postupom rozhodnúť o pripravovanom rozhodnutí o zmene ustanovení o sadzbách CIRR uvedených v dohode.
- (4) Pripravované rozhodnutie o reforme ustanovení o sadzbách CIRR by malo zabezpečiť väčšiu súdržnosť politik a zosúladiť postupy poskytovania úverov, čím sa posilnia rovnaké podmienky medzi účastníkmi. Okrem toho by rozhodnutie malo priblížiť pevné úrokové sadzby ponúkané v rámci štátom podporovaných vývozných úverových transakcií trhovým sadzbám a zabezpečiť, aby boli lepšie prispôbené podmienkam na súkromnom finančnom trhu. Prechodné obdobie dvoch rokov by malo agentúram pre vývozné úvery poskytnúť čas na prijatie a oznámenie nových usmernení.
- (5) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie v písomnom postupe účastníkov dohody, keďže plánované rozhodnutie môže rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah práva Únie podľa článku 2 nariadenia (EÚ) č. 1233/2011,

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 45) [ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 1233/2011“].

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie v písomnom postupe účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch, pokiaľ ide o pripravované rozhodnutie o zmene ustanovení o sadzbách CIRR, je založená na prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*